

(BŪzaj, BŪzhj, BŪzój)· Легендарен тракийски цар

Б. е епоним и един от основателите на **Бизантион**. Останалите, сочени като основатели на града в **Константинополската Патрия**, са императорите **Септимий Север** и **Константин I**. В ранните писмени извори не се говори за тракийския цар Б., нито за жена му **Фидалейя**. Версиите за тях започват с **Диодор** [*Diod. IV.49*] и са митографски обработвани на основата на мито-легендарните разкази от региона, за да се стигне до представата за Константинополската Патрия у **Хезихий**, **Стефан Византийски** и у други автори. В текстовете за града и за живота на Константин I се разказва за знаменията и чудесата, довели до избора на Бизантион за столица на империята.

Според най-разпространената мито-легендарната традиция царят-епоним на града е син на **Посейдон** и на **Кероеса**, дъщеря на **Зевс** и на **Йо**. Храмът на Посейдон, построен според легендата от самия Б., се намирал по времето на Хезихий под храма на Св. Мина. Кероеса е родена в района, където по-късно нейният син построява града с помощта на Посейдон и **Аполон** по време на **Аргонавтите**. Тази митологема внушава асоциация с град **Троя**, също изграден с помощта на тези богове. Има и други митологични версии, които съобщават, че Б. е син на местната нимфа **Семестре**, отгледана и възпитана от нимфата **Бизиè** или че Б. е предводител на **мегарците**, които основали колония на мястото на тракийското селище.

В легенда, запазена у Хезихий [*FHG, IV, 149-150, 17-18*], се разказва, че градът е нападнат от тиранина на **Тракия** - **Хемус**. Б. го предизвиква на двубой и преследва отстъпващите врагове във вътрешността на страната. По време на неговото отсъствие градът е атакуван от царя на **скитите** **Одрис**. Жените на отсъстващите

воини, водени от царицата Фидалейя, отблъсват нападателите, хвърляйки върху тях змии от стените. Разказът отразява проникването на **одрисите** до Бизантион и съдържа отглас и от движението им на север, тъй като Хезихий съобщава, че Одрис бил преминал **Истрос**, преди да се спусне на юг. Поради тази причина той е определен като скитски цар.

□ Валерия Фол

Литература:

Grimal, P. 1969: Dictionnaire de la mythologie grecque et romaine. Presses Universitaires de France. Paris.

Dagron, G. 1984: Constantinople imaginaire. Presses Universitaires de France. Paris, p 21-61, 92 и бел. 110.

Кацаров, Г. 1933: Произход и пръв разцвет на Одриското царство в древна Тракия. - сп. Училищен преглед, 32, 737-754, с. 738

Фол, Ал. 1972: Политическа история на траките. Края на второто хилядолетие - до края на пети век преди новата ера. Наука и изкуство. София, □ 215, с. 119

Fol, V. 2000: Byzas-Byzantion: une métaphore historico-culturelle. - In: Thracia 13. Studia in memoriam Velizari Velkov. Serdicae, 101-106.

Müller, C. 1883-1885: Fragmenta Historicorum Graecorum I-V, Parisiis.